

એમ્પ્લોયમેન્ટ બેઝડ ફિફ્થ પ્રેફરન્સ કેટેગરી

હાલમાં થોડાં વર્ષોથી ભારતીયો અમેરિકાની જે 'એમ્પ્લોયમેન્ટ બેઝડ ફિફ્થ પ્રેફરન્સ કેટેગરી' છે એની હેઠળ રોકાણ કરતા જે ગ્રીનકાર્ડ મળી શકે છે, એમાં વિશ્વના અન્ય દેશોની સરખામણીમાં સૌથી વધુ રોકાણ કરે છે. છેલ્લાં પંદર વર્ષથી 'EB-5' પ્રોગ્રામ હેઠળ રોકાણમાં ભારતીયો મોખરે છે. આમ છતાં અનેક ભારતીયોને આ 'EB-5' પ્રોગ્રામ શું છે એની ખબર નથી.

EB-5' પ્રોગ્રામને લગતા ભારતીયોના મનમાં નીચેના પ્રશ્નો ઊભા થાય છે. સૌ પ્રથમ આ 'EB-5' છે શું? 'EB-5' 'બેઝિક' અને 'EB-5' 'પાયલોટ', આ બે પ્રોગ્રામની વચ્ચે શું તફાવત છે? આ 'EB-5'ની પ્રોસીજર શું છે?

મોટા ભાગના ભારતીયો એ પણ પૂછે છે કે 'EB-5' માટે જે રોકાણ કરવાનું રહે છે, જે સાડા દસ લાખ યા આઠ લાખ ડોલર જેટલી અધિક રકમ છે, એ ક્યાંથી મેળવી શકાય? 'સોર્સ ઓફ ફંડ' ક્યાંથી હોઈ શકે? 'EB-5' માટે એમ કહેવાય છે કે 'યોર મની ઈઝ એટ રિસ્ક', જો રોકાણ જોખમમાં હોય તો પછી અમે આટલું મોટું રોકાણ શા માટે કરીએ?

આ 'EB-5' હેઠળ રોકાણ કરતા પહેલાં શું શું તકેદારીઓ રાખવી જોઈએ? અને છેલ્લે 'EB-5'માં રોકાણ કરવાથી શું ફાયદાઓ થાય છે?

આ બધા સવાલોનો જવાબ આપતા એ જણાવવાનું કે વર્ષ 1990માં 'EB-5' 'બેઝિક' પ્રોગ્રામ દાખલ કરવામાં આવ્યો. જેની હેઠળ કોઈ એક પરદેશી અમેરિકાની સરકારે નિયત કરેલ રકમ, કોઈ નવા બિઝનેસમાં, 'કમર્શિયલ એન્ટરપ્રાઇઝ'માં રોકે અને એ બિઝનેસ જાતે ચલાવે. તેમ જ એ બિઝનેસમાં દસ અમેરિકનોને ફૂલટાઈમ નોકરીમાં રાખે તો એમને ગ્રીનકાર્ડ મળી શકે છે. એમની સાથે એમનાં પત્ની અને પત્ની રોકાણ કરતી હોય તો પતિ અને 21 વર્ષથી નીચેની વયનાં અવિવાહિત

સંતાનોને પણ ડિપેન્ડન્ટ ગ્રીનકાર્ડ મળી શકે છે. આ ગ્રીનકાર્ડ શરૂઆતમાં કંડિશનલ બે વર્ષની મુદતનું હોય છે. બે વર્ષ પૂરાં થાય એ પહેલાં એમણે ફરીથી અરજી કરીને દેખાડી આપવાનું રહે છે કે એમણે 'EB-5' પ્રોગ્રામની બધી શરતોનું પાલન કર્યું છે. એમણે જે રોકાણ કર્યું છે એ રકમ પાછી ખેંચી નથી લીધી. દસ અમેરિકનોને ફૂલટાઈમ એ નવા બિઝનેસમાં ડાયરેક્ટ

નોકરી આપી છે અને તેઓ જાતે એ બિઝનેસ ચલાવે છે. આ પ્રોગ્રામ ખાસ ચાલ્યો નહીં કારણ કે નવો બિઝનેસ ક્યાં શરૂ કરવો? ક્યો બિઝનેસ કરવો? એ બિઝનેસ ચાલશે કે નહીં? એમાં અમે દસ અમેરિકનોને નોકરી આપી શકશું કે નહીં? જે રોકાણ કરવાના છીએ એટલી રકમ પૂરતી થશે કે એથી વધુ રકમની જરૂરિયાત પડશે? બીજા કોઈને ચલાવવા માટે આપી શકીએ? આવા આવા અનેક પ્રશ્નો ઊભા થતા હતા. આથી પરદેશીઓ 'EB-5 બેઝિક' પ્રોગ્રામ હેઠળ રોકાણ કરતા

ખચકાતા હતા. આ કારણસર વર્ષ 1993માં અમેરિકાની સરકારે એક બીજો 'EB-5 પાયલોટ' પ્રોગ્રામ ઘડ્યો. એટલે અમેરિકામાં જે મોટી મોટી કંપનીઓ હોય, જેઓ કરોડો, અબજો ડોલરના નવા બિઝનેસ કરતા હોય, નવા પ્રોજેક્ટો કરતા હોય, હોટેલો-મોટેલો બાંધે, હોસ્પિટલો બનાવે, કારખાનાંઓ ખોલે, આવું કંઈક કરતા હોય અને એ લોકો જો પોતાની જાતને ઈમિગ્રેશન ખાતા જોડે રજીસ્ટર કરાવે, તેઓ શું બિઝનેસ કરવા માંગે છે એ જણાવે, વિગતો આપે, કેટલું રોકાણ કરવાના છે એ જણાવે, આ બધી માહિતી આપે પછી ઈમિગ્રેશન ખાતું કમશ: એ લોકોને રેકોર્ડનાઈઝ કરે. માન્યતા આપે પછી એ રેકોર્ડનાઈઝ રિજનલ સેન્ટરમાં જો પરદેશી રોકાણ કરે તો એમને ગ્રીનકાર્ડ મળે.

રેકોર્ડનાઈઝ રિજનલ સેન્ટરો પચ્ચીસ, પચાસ, સો જેટલા પરદેશીઓ આગળથી રોકાણની રકમ મેળવતા હોય આ બધાને દરેક રોકાણકારો માટે દસ દસ અમેરિકનોને નોકરી આપવાની હોય એટલે સો જણા આગળથી એ લોકો પૈસા લેવાના હોય ઈન્વેસ્ટમેન્ટ કરાવવાના હોય તો એ લોકોને હજાર માણસોને નોકરીમાં રાખવા પડે. આ શક્ય ન બને.

અમેરિકાના ઈમિગ્રેશન ખાતાએ આથી રિજનલ સેન્ટરોને એવી છૂટ આપી કે તમે દરેક રોકાણકાર દીઠ દસ અમેરિકનોને નોકરી સીધી યા આડકતરી યા ઈન્ડ્યુશ રીતે આપી શકો છો એટલે જો એ રિજનલ સેન્ટર તમને એમના એટર્ની તરીકે નીમે અને તમારી ઓફિસમાં વીસ જણા કામ કરે છે તો એવું ગણવામાં

આવે કે એમણે વીસ લોકોને નોકરી આપી છે.

આ 'EB-5' પ્રોગ્રામ હેઠળ જે ગ્રીનકાર્ડ આપવામાં આવે છે એના પણ વાર્ષિક કોટા હોય છે. આથી એક વર્ષની અંદર 10,650 વિઝા જ તેઓ આપી શકે છે. આમાં પણ કોઈ પણ દેશને 7%થી વધુ વિઝા આપવામાં નથી આવતા. આ 10,650 વાર્ષિક વિઝાના 20 % રૂલ એરિયામાં કાર્ય કરતા રિજનલ સેન્ટરોને આપવામાં આવે છે. 10 % વધારે પડતી નોકરી ન મળતી હોય એવા પ્રદેશમાં કામ કરતા રિજનલ સેન્ટરને આપવામાં આવે છે. અને 2 % જે રિજનલ સેન્ટર ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર બનાવવાના વ્યવસાયમાં હોય એમને ફાળે જાય છે. જો

આ 'EB-5' પ્રોગ્રામ હેઠળ જે ગ્રીનકાર્ડ આપવામાં આવે છે એના પણ વાર્ષિક કોટા હોય છે. આથી એક વર્ષની અંદર 10,650 વિઝા જ તેઓ આપી શકે છે. આમાં પણ કોઈ પણ દેશને 7%થી વધુ વિઝા આપવામાં નથી આવતા. આ 10,650 વાર્ષિક વિઝાના 20 % રૂલ એરિયામાં કાર્ય કરતા રિજનલ સેન્ટરોને આપવામાં આવે છે

મોટાં શહેરોમાં એ રોકાણ કરવામાં આવે તો રોકાણની રકમ વધુ હોય છે. પછાત પ્રદેશમાં કે ટાર્ગેટેડ એરિયામાં નવો બિઝનેસ શરૂ કરવામાં આવે તો રોકાણની રકમ ઓછી હોય છે.

મોટા શહેરો માટે રોકાણની રકમ આજની તારીખમાં દસ લાખ પચાસ હજાર ડોલરની છે અને પછાત પ્રદેશમાં કે ટાર્ગેટેડ એમ્પ્લોયમેન્ટ એરિયામાં ઓછી આઠ લાખ ડોલરની છે. અમેરિકાનું ફિસ્કલ યર 1લી ઓક્ટોબરે શરૂ થાય છે અને 30મી સપ્ટેમ્બરના પૂરું થાય છે.

ઓરલ કિમોથેરાપીનો ક્લેમ રિજેક્ટ કરનાર વીમા કંપનીનો બચાવ ગ્રાહક કમિશને ગ્રાહ્ય ન રાખ્યો

તેના એક મહત્વના ચુકાદામાં કેન્સર પેશન્ટને હોસ્પિટલમાં ઈન્ડોર પેશન્ટ તરીકે દાખલ કરી ખાસ પ્રકારની ટેબ્લેટ આપી Oral Chemotherapy આપવામાં આવી હોય તો તેવી સારવારનો ક્લેમ મેડિકલ પોલીસી અન્વયે ચૂકવણીપાત્ર ન હોવાનું અને માત્ર Intra-Venous Chemotherapy માટેના હોસ્પિટલાઈઝેશનનો ક્લેમ કન્સીડર થઈ શકે તેવું જણાવી ક્લેમ રિજેક્ટ કરવાના વીમા કંપનીના કૃત્યને અને સેવામાં ખામી ગણાવી ક્લેમની રકમ વ્યાજ અને વળતરસહિત વારસોને ચૂકવી આપવાનો વીમા કંપનીને આદેશ આપતો હુકમ કર્યો છે.

કે. એમ. પટેલ અને તેના બે પુત્રો (ફિરિયાદીઓ) એ ઈશાન શ્રેયસ દેસાઈ /પ્રાચી અર્પિત દેસાઈ મારફત સુરત જિલ્લા ગ્રાહક તકરાર નિવારણ કમિશન (મુખ્ય) સમક્ષ ધી ન્યૂ ઈન્ડિયા એશ્યોરન્સ કંપની વિરુદ્ધ સામા વાળા દાખલ કરેલી ફિરિયાદમાં જણાવ્યું હતું કે, ફિરિયાદી કે. એમ. પટેલ પોતાનો તથા પત્ની કંચનબેન તથા બે પુત્રોનો સામાવાળા વીમા કંપનીનો રૂ. 5 લાખનો મેડીકલ ઈન્શ્યોરન્સ વર્ષ-2002થી ધરાવતા હતા. મજકૂર વીમાના 14મા વર્ષે વીમો અમલમાં હતો તે દરમિયાન મે-2016ના અરસામાં કંચનબેનને તબિયત સારી ન જણાતાં સુરત મુકામે તબીબને કન્સલ્ટ કરેલા. આ રીપોર્ટના આધારે કંચનબેનને Carcinoma of Lung હોવાનું નિદાન થયેલ. જેથી તબીબી સલાહ અનુસાર તા. 25/05/2016 ના રોજ ઈન્ડોર પેશન્ટ તરીકે એડમીટ થયેલ. જ્યાં મજકૂર ડોક્ટર દ્વારા કંચનબેનને જરૂરી ટ્રીટમેન્ટ આપવામાં આવેલ. ત્યાર બાદ તા. 28/05/2016 ના રોજ હોસ્પિટલમાંથી રજા આપવામાં આવી.

ત્યાર બાદ કંચનબેનને અલગ અલગ સીટીંગમાં Chemotherapyની ટ્રીટમેન્ટ તથા અન્ય ટ્રીટમેન્ટ આપવામાં આવેલ. તમામ ટ્રીટમેન્ટ સંબંધિત કુલ 13 ક્લેમ સામાવાળા વીમા કંપનીએ મંજૂર કરી ફિરિયાદીઓને તમામ ક્લેમની રકમો ચૂકવી આપેલ.

મજકૂર વીમો અમલમાં હતો તે દરમિયાન ઓગસ્ટ-2019 ના અરસામાં તબીબી સલાહ અનુસાર કંચનબેન શહેર: સુરત મુકામે આવેલ હોસ્પિટલમાં તા. 01/08/2019 ના રોજ ઈન્ડોર પેશન્ટ તરીકે દાખલ થયેલા. કિમોથેરાપી તથા અન્ય ટ્રીટમેન્ટ આપવામાં આવેલ અને તા. 02/08/2019 ના રોજ કંચનબેનને હોસ્પિટલમાંથી રજા આપવામાં આવેલ.

કંચનબેનના ઉપરોક્ત હોસ્પિટલાઈઝેશન, કિમોથેરાપીની ટ્રીટમેન્ટ, મેડિકલ ટ્રીટમેન્ટ, જુદાં-જુદાં ટેસ્ટસ, દવાઓ, ઈન્જેક્શનો વગેરે માટે થઈને ફિરિયાદીને કુલ ખર્ચ રૂ. 3,84,629.77- થયેલો. જે અંગે સામાવાળા નં.

(૧) વીમાકંપની સમક્ષ ક્લેમ

કરેલો. સામાવાળા કંચનબેનનો સાચો અને વાજબી ક્લેમ મંજૂર કરવા જવાબદાર અને બંધાયેલા હતા અને છે. આમ છતાં સામાવાળા નં. (૧)નાએ તેમના તા. 19/08/2020ના રોજના પત્ર દ્વારા કંચનબેનનો ક્લેમ નામંજૂર કરેલ. ક્લેમ નામંજૂર કરવા માટે સામાવાળા તરફે જણાવ્યું હતું કે કંચનબેનને મુખ્યત્વે સારવારમાં Tagrisso 80 Tablet Oral Chemotherapy તરીકે આપવામાં આવી હતી Oral Chemotherapy OPD ધોરણે પણ થઈ શકે હોસ્પિટલમાં દાખલ થવાની જરૂર ન હતી છતાં દર્દી હોસ્પિટલમાં દાખલ થયાં હતાં. Intra-Venous Chemotherapy માટે જ હોસ્પિટલમાં દાખલ થવું જરૂરી હોય છે Oral Chemotherapy માટે નહીં

એમ જણાવી ક્લેમ ચૂકવણીપાત્ર ન હોવાનું જણાવ્યું હતું. જો કે ત્યારબાદ સામાવાળા વીમા કંપનીએ કંચનબેનની તારીખ 16/10/2019 થી 18/10/2019 દરમિયાન થયેલ ત્રણ Oral Chemotherapyના રૂ. 5.30 લાખના ક્લેમ મંજૂર કર્યા હતા. કંચનબેનનું તારીખ 27/06/2020 ના રોજ અવસાન થયું હતું. જેથી, સામાવાળાના પક્ષે ગંભીર બેદરકારી, અનફેર ટ્રેડ પ્રેક્ટિસ તથા સેવામાં ક્ષતિ થયેલ હોવાનું જણાવી કંચનબેનની ફિરિયાદવાળી સારવારના ફિરિયાદવાળા ક્લેમની રકમ રૂ. 3,84,629.77/- વાર્ષિક 12% લેખેના ચઢતા વ્યાજ વળતર તથા ખર્ચ સહિત ફિરિયાદીઓને અપાવવાની દાદ માંગતી ફિરિયાદ જિલ્લા ગ્રાહક કમિશનમાં દાખલ કરાઈ હતી.

દર્દીને તપાસીને હોસ્પિટલાઈઝેશન જરૂરી છે કે કેમ? એ નક્કી કરવાનું તેમ જ દર્દીને Oral Chemotherapy / Intra-Venous Chemotherapy આપવી તે નક્કી કરવાનું કામ ડોક્ટરનું છે. ટેબલેટ દ્વારા Oral Chemotherapy આપવાનો નિર્ણય કરેલો હોય તો તેવા તબીબી નિર્ણયને વીમા કંપની પડકારી શકે નહીં

ફિરિયાદી તરફે એડવોકેટ ઈશાન શ્રેયસ દેસાઈ, પ્રાચી અર્પિત દેસાઈએ જિલ્લા કમિશન સમક્ષ રજૂઆત કરતા જણાવ્યું હતું કે, દર્દીને જોઈ તપાસીને હોસ્પિટલાઈઝેશન જરૂરી છે કે કેમ? એ નક્કી કરવાનું તેમ જ દર્દીને Oral Chemotherapy / Intra-Venous Chemotherapy આપવી તે નક્કી કરવાનું કામ ડોક્ટરનું છે. ડોક્ટરે નવાં સંશોધનો હેઠળ ઉપલબ્ધ ખાસ પ્રકારની ટેબલેટ દ્વારા Oral Chemotherapy આપવાનો નિર્ણય કરેલો હોય તો તેવા તબીબી નિર્ણયને વીમા કંપની પડકારી શકે નહીં તેમ જણાવી વીમા કંપનીએ ક્લેમ ખોટી રીતે નકાર્યો હોવાનું જણાવી ક્લેમની રકમ વ્યાજ/વળતર તથા ખર્ચસહિત અપાવવાની રજૂઆત કરી હતી.

સુરત જિલ્લા ગ્રાહક કમિશન (મુખ્ય)ના પ્રમુખ ન્યાયાધીશ પી.પી. મેખ્યા તેમ જ સભ્ય ડૉ. તીર્થેશ મહેતાએ ફિરિયાદીનો ક્લેમ રદ કરવાનું વીમા કંપનીનું કૃત્ય તર્કસંગત અને ન્યાયસંગત ન હોવાનું ઠરાવી ફિરિયાદીઓને તેમના રૂપિયા 3,84,630/- વાર્ષિક 8% ના વ્યાજ તેમજ વળતર ખર્ચ માટે બીજા રૂપિયા 20,000/- ફિરિયાદીઓને ચૂકવી આપવાનો વીમા કંપનીને આદેશ આપતો હુકમ કર્યો છે.

કેન્સલ લાઈટ જુગારી થઈને મૂરખ જીવ, હિમત કેમ હારે છે? તને કોણે કહી દીધું કદી બાજુ નહીં જુતે? - અમૃત ઘાચલ